

Baja Ujság

Tek.

Magyar Nemzeti Múzeum
könyvtáraSzerkesztőség: Baja, Ferenciek épülete. Tel.: 19.
Kiadóhivatal: Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 8. Tel.: 45.
Posta cím: Baja, 18 postafiók.FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEFELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 280 fillér.
FÉL ÉVRE 16—P. EGÉSZ ÉVRE 32—P
Vasárnapi és csütörtöki számra előfizetés havi 1 P

Washington György

Az Északamerikai Egyesült Államokban világraszóló ünnepeket rendeznek mostanában, mert február 22-én 200. éve, hogy a virginiai Bridges Creec-ben megszületett az Unió megteremtője, megszervezője és első elnöke, Washington György.

Az öntudatos Jenki határtalan bámulattal és imádásnak is beillő tisztelettel emlékszik vissza rá, de ahol a szabadság, jog, igazságosság és önzetlenség valódi értékek számít, mindenütt, mint ezeknek az értékeknek és erényeknek megtestesítője és megszemélyesítője él ma is az emberek képzeletében.

Washington György egy személyben honalapító és államszervező Árpád vezére, bölcs és önzetlen Deák Ferenc és rajongással szeretteit Kossuth Lajos népeinek. Azt a földet, amely addig a gyarmatok lakosságának csak otthona volt, győzelmes fegyverével ő tette a lakosság hazájává. Majd megteremtette az új állam alkotmányát, amely jellemző módon egyesíti a néptelenség elvét a hatalmak felosztásának elméletével. E nagy sikerei nem tették azonban elbizakodottá. Amikor megtudta, hogy a hadsereg királyi akarja kikiáltani, erélyesen elutasítja a tervet. Az elnöki tisztelet utóbb két ízben is elvállalta ugyan, mert látta, hogy hazájának szüksége van rá, de a harmadik jelöltetését már nem fogadta el és visszavonult a magánéletbe. Népszerűsége ezzel még inkább emelkedett s nemzete fiait szívükbe zárták minden időre s ma is „Washington apánk”-nak emlegetik. Ez a gyermeki szeretetről tanuskodó elnevezés pedig annak elismerése, hogy minden Jenki tudja, hogy hazája Isten után Washingtonnak köszönheti létét és mai nagyságát.

Pedig ez a kiváló férfiú „self made man” volt. Tekintélyes és jómódu ültetvényes családból származott ugyan, de korán árvaságra jut és 14 éves korában már kénytelen abbahagyni tanulmányait, hogy gazdálkodáshoz fogjon. Szabad óráiban sokat olvas és sokat elmélkedik, amit ebből az időből fennmaradt naplójá is igazol. Hogy mily önértetes és szilárd jellemű lehetett ez a gyermekilú, igazolja naplójának a két mondata: „Fogadj hálával minden helyreigazítást, de ha érzed, hogy ártatlan vagy, mondd ezt meg alkalmas

helyen és időben annak, aki kortholt.” „Abban, amit másokban kifogásolsz, légy magad kifogástalan, minthogy a példa hathatósabb az oktatásnál.”

Előszóval foglalkozik a számtannal és a földméréstannal. Így szerzett ismereteinek 16 éves korában már hasznát is veszi, mert egy nagybirtokos rokona nagy kiterjedésű birtokainak felmérésére alkalmas mazzá napi 1 arany (kb. 50 P) tiszteletdíj mellett. A vadonban, emberektől távol, vad és ellenséges indiánok között 3 évig dolgozik s későbbi hadszíntereit ekkor ismerte meg alaposan.

Az akkor szinte állandó háboruszkodás a francia gyarmatokkal és az indiánokkal őt is katonává teszik azután. Itt rejtethetetlen bátorságával hamar kitűnik s gyorsan emelkedik a katonai ranglétrán. Nemsokára már őrnagy, majd ezredes és 32 éves korában a virginiai nemzetőrség főparancsnoka. A szabad-

ságharc kitörésekor katonai ismeretei alapján választják meg a hadsereg fővezérévé.

Mint fővezér, sok jelentős sikert ért el, de nem egyszer kísérte balszerencse fegyvereit. Legfőbb érdeme ekkor az, hogy minden balszerencse közt is össze tudta tartani és szigorúan fegyelmezte gyűlévész seregét. S bár seregében sok az idegen, mint egykor Zrinyi Miklós, a költő, nemzeti hadakkal akarta kivívni a függetlenséget, mert tudta jól, hogy a függetlenség csak akkor lesz valósággá, ha a nemzet önjerejéből vívja ki azt. Ervényt szerez tehát a hadseregben s később az államéletben is annak a tenkölt emberi érzésről tanuskodó gondolatnak, amelyet Penn Vilmos, az egyik gyarmat megalapítója így fejezett ki: „A szabadság engedelmség nélkül csak zavar, az engedelmség szabadság nélkül csak rabszolgaság.”

Elnöksége alatt rendezte az állam pénzügyeit, honvédelmét, közokta-

tásügyét és szerencsés kézzel oldotta meg a külpolitikai nehézségeket, amikor a demokraták unszolására sem csatlakozott a forradalmi Franciaországhoz, hanem inkább a megbékélt Angliával kötött előnyös kereskedelmi szerződéseket.

Iskolai előtanulmányok nélkül, Istentől nyert tehetsége, ügyszeretete, szorgalma és kitartása révén mindenütt, ahova végzete állította, az első egyike. Érthető, hogy népe hódolattal és csodálattal tekint fel rá s Mount Vernon ben levő lakóháza és mauzóleuma állandó zarándoklás színhelye. De mivel a szabadság és Washington neve örökre elválaszthatatlanok, mindenütt meg fogják ünnepelni születése 200 éves fordulóján az ő emlékét, ahol a szabadságot és a nemes értelemben vett demokráciát ma is értékelik.

A művelt emberiségnek ebből az ünnepéből részt kér Magyarország is, hogy ezzel is lerója háláját az iránt az Amerika iránt, amely sok-sok ezer magyar testvérünknek, honfitársunknak lett második hazájává, amely meleg rokonérzéssel figyelte 1848-49-i szabadságharcunkat és lelkes, tüntető ünnepléssorozatot rendezett 80 év előtt a bujdosó Kossuth Lajosnak. De hálánkat rójjuk le ezzel Borah szenátor előtt is, aki mint Washington méltó utóda, az emberi jogok és az igazság érdekében emelte fel messzehangzó szavát, amikor Csonkamagyarország részére a trianoni szerződés kedvező megváltoztatását követelte. Hálánk kötelez, szívünk sugallata feljogosít a méltó megemlékezésre, mert a nagy szabadsághósti saját nemzete fiait kivül a magyarság ünnepelheti első sorban, hiszen a szabadságért egy nemzet fia sem hoztak anyi véraldozatot, mint a magyar.

Washington születése 200 éves fordulóján zarándokoljunk el tehát gondolatban a mount-vernoni mauzóleum egyszerű kőszarkofágájához s helyezzük el rá kegyeletünknek szívünkben fakadó színes virágait. Azután álljunk meg egy pillanatra a rohanó élet forgatagában is — néma megilletődéssel az emberiség egyik legnagyobb alakjának hamvait rejtő koporsó előtt, amelyre az ő egyéniségéhez illő egyszerűséggel és mégis olyan sokat mondóan csak anynyi van felírva: Washington György.

Leányi Dezső

A hó miatt szüneteltek a baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi műút munkálatai

Pár nap múlva 80 emberrel tovább folytatják az utépitést

A baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi műút építési munkálatait a havazások beállta s ezt követően a még mindig erős fagyok miatt be kellett szüntetni. Az államépítészeti hivatal vezetősége úgy vélekedik, hogy a munkálatok tovább folytatásával, ha újabb havazás nem követke-

zik be, mindössze pár napot kell várakozni s ekkor a már megtisztított területen az utépités további programját zavar nélkül megvalósíthatják. A 23 km. hosszú utszakaszból eddig 10 km. készült el, a még visszamaradt 13 km. szakasz építésén 80 ember dolgozik.

Kettéosztják-e Pestmegyét?

Pest vármegye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén Negyedi Szabó Béla bizottsági tag hálás elismerését és köszönetét nyilvánította a megye fő- és alispánjának azon ténykedésükért, hogy Pestmegye kettéosztásának tervét végérvényesen megakadályozták. Nevezettek a felszólalás ellen nem nyilatkoztak. Ugyancsak tárgyalás alá került a kérdés a minisztertanácsban is, mely elé egyes közigazgatások területi kiegészítéséről szóló javaslat került, nem pedig új megyealakítást célzó tervet. A két tény egybevetéséből

ránk nézve csak megnyugtató eredmény szűrhető le: a tervezett Solt—Kiskun—Bácsbodrog vármegye kérdése már túlhaladott álláspont s egy okkal több, hogy kitarítsunk a künvidékekkel kiegészített Bács kun megye mellett!

— **Belgrádban a kommunisták bombákat robbantottak.** Legújabb jelentések szerint Belgrádban tegnap két petárda robbant fel. Emberéletben hír szerint nem esett kár. Több kommunistát letartóztattak. Részletesebb hírek még nem érkeztek.

A szőlősgazdák ügye a város törvényhatósági bizottsága előtt

Baján egy évben 9650 hl. bor után fizettek fogyasztási adót. Segíteni akarnak a bortermelők súlyos helyzetén

A városi törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén foglalkozott a borfogyasztási adó leszállítása ügyében beterjesztett indítványral.

Az indítványt a közgyűlés elfogadásra ajánlotta azzal, hogy a kormányelnökhöz, a belügy-, pénzügy- és földművelésügyi miniszterekhez felirat intéztesse, amelyben tárja fel a közgyűlés részletesen a szőlősgazdák súlyos helyzetét és sürgős segítséget kérjen.

Az ügy előadója reámutatott elsősorban a szőlősgazdák immár évi-zedés küzdelmeire a bor termelési költségeinek csökkentése és a borfogyasztási adó megszüntetése iránt. Kifejtette azután, hogy a város a saját hatáskörében vajmi keveset tehet, mert ha le is szállítaná a borfogyasztási adót, kötelese lenne háztartási költségvetési hiánya fedezetére a fennálló szabályok értelmében a pótdótot felemelni s ezzel csak azt érné el, hogy a bortermelők és fogyasztók adóterhét az összes adózókra hárította át, amiről a mai helyzetben természetesen szó sem lehet, annál is inkább, mert annak törvényes akadályja is van.

Részletesen ismertette, hogy Baján a termelők háztartásában 4400 hl. bor, míg az italmérő üzletekben és a nemtermelőknél fogyasztott borból 5250 hl. kerül egy évben megadóztatásra — azonban az utóbbi mennyiség az, amely csempészet útján kerül eltogyasztásra és így a megadóztatást elkerüli.

A csempészet megakadályozásának feltételét abban látja a város először is, hogy az egész országban egységes szabályok szerint kezeljék az adó, másodsor pedig abban, hogy a fogyasztási adó díjtétele az egész országban ugyancsak egységesen és

a mainál lényegesen alacsonyabb mértékben állapítsák meg.

A törvényhatósági bizottság a javaslatot elfogadva, kéri a kormányhatóságokat a felterjesztésben, hogy azokat a régebbi kormánynyilatkozatokat, amelyek a borfogyasztási adó rendezését és az önkormányzatok kárpótlását az önkormányzati testületek háztartásáról szóló törvényben ígérték, a küszöbön álló háztartási törvény megalkotása során váltsák be. Részletesen ismertette az ügy előadója a háztartási törvényjavaslat ezzel kapcsolatos intézkedéseit és így ezekre utalással kérte a közgyűlést, hogy a városok és községek háztartásában a borfogyasztási adó rendezése folytán kialakuló költségvetési hiányt valamely állami bevétel átengedésével fedezze a kormányzat. Kéri a végén a közgyűlést, hogy a kormány teljesítse a szőlősgazda érdekeltség azon régi kívánóságait is, amelyek a borértékesítés megszervezésére irányulnak és hárítsa el a kormány azokat az akadályokat, amelyek a bor értékesítése elé gördülnek.

A kérdéshez először dr. Kráczy Lehel, majd Weidinger Dezső szöveget hozta. Utóbbi felhívta a figyelmet a szőlőbirtokok kataszteri tiszta jövedelmeinek túlzottságára és javasolta, hogy a felterjesztésben erre is térjen ki a közgyűlés — amit a közgyűlés el is határozott — egyébként azon nézetének adott kifejezést, hogy a borfogyasztási adó csökkentése a termelők javára a bor árát lényegesen javítani nem fogja.

A törvényhatósági bizottság határozatával egységesen állott a szőlősgazdák mellé. Reméljük, hogy Baja példájára más városok is felfogják karolni a kérdést és ha a szőlősgazda társadalom megtudja szóla-

tatni a többi törvényhatóságokat is, fellépésnek sikere is lesz. Adja úgy valószínű, hogy az egységes Isten.

A baja—bátaszéki műutnak már csak 5.8 km. szakasza kiépítetlen

50.000 P. államsegély kell a munkálatok továbbfolytatásához

A város inségmunkaprogramjának keretében építendő baja—bátaszéki műut építése a hó ellenére sem szünetel. A műszaki hivatal gondoskodott arról, hogy a havat az építendő területről eltávolítsák s hogy most ez megtörtént, az utépités elől az ideiglenes akadály elhárult. Még mindig mintegy 380 ember dolgozik az utszakasz földmunkálatainál. A munka természetesen ezidőszerint lassabban halad, mert a kemény föld feltörése nagyobb erőmegfeszítést kíván.

Az összesen 163 km. utszakaszból már csak 58 km. kiépítetlen, a többi elkészült s ha a munkálatok további része akadály nélkül folyhat, úgy előreláthatólag ezt a fontos kereskedelmi érdekeket szolgáló utszakaszt mielőbb átadhatják a forgalomnak.

Azonban a helyzet jelenleg az, hogy az utépités folytatása megfelelő fedezet hiányában már mindössze pár napig biztosítható. A város sürgős felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a munkálatok tovább folytatására még 50.000 P-t utaltasson ki. Ez esetben a munkát további 10 héten át tudja a város végeztetni. Hetenkint 5000 P szükséges a munkálatokra.

Figyelembevéve azt a körülményt, hogy az építendő utnak mielőbbi forgalomba helyezése közlekedési szempontokon kívül azért is igen fontos, mert Baján a törvényes inségmunka szempontjából ez az egyetlen számottevő, komolyabb segélyezési mód a város mindent elkövet a további feladat gyors kistűrtetésére.

A város vezetőségének magatartása mindenesetre azt ígéri, hogy ennél a szükséges építkezésnél anyagi

tőke hiányában szünetelés nem fog bekövetkezni.

A pacsai véres vásár ügyében folyik a vizsgálat

Hirt adunk tegnap arról, hogy Pacsán a csendőrség és a vásári nép közt véres összetűzés támadt, melynek két halálos áldozata is van. Néhány gazda tehenét akartak adó-tartozas miatt elarverezni, mire többen rontottak az adótitisztezők védelmére megjelent csendőrökre és a csendőrség kénytelen volt fegyvert használni. A belügyminiszter szigorú vizsgálatot rendelt el, vajjon a csendőrök jogosan használták-e fegyverüket és a halálos tragédiában mely része volt az esetleges igaztók-nak.

Hírek néhány sorban

A Kairoban játszó magyar futball-csapat tegnap délután 0:0 arányban döntetlenül játszott az egyiptomi válogatott csapattal.

Papp József lett ismét a budapesti Ügyvédi kamara elnöke, helyetteseké Baracs Marcellt és Kövess Belát választották.

A magyar ökölvívók Hamburgban 9:7 arányban győztek.

Ma reggel megindult a japánok nagy offenzívája Sanghái ellen.

Matuska április elején kerül a bécsi bíróság elé.

Olasz kereskedők sok borjút és tehenet vásároltak a legutóbbi dombovári vásáron.

50 alkalmazott elbocsátását készíti elő a Társadalombiztosító Intézet.

Két nap múlva kitudódott.

Ugyanis harmadnap újságolja az ifjú kolléga, hogy nala is jart gazduram s ugyanazt a példát hozta kiszámításra, amit nekem s amit ő már egyszer kiszámított. Persze új papírosra írva, kiszámítási eredmény nélkül. A kolléga természetesen úgy tett mintha mit sem tudna a dolgról s kiszámította neki. Ezutal másodsor.

Most már boldogan ment haza emberünk, mert hogy megvizsgálta a választandót s megvan győződve, hogy nyugodtan szavazhat rá. Amit az öreg mester kiszámított, ugyanazt a fiatal is tudta.

A voks tényleg jó helyre ment, de róka koma nem volt elég ravasz, önönmagát csapta be.

Depinyi János.

Az egyenlet.

Furesa, de alapjában véve humoros eset adódott elő nálunk.

Tanítóválasztás előtt álltunk.

Választani való anyag volt bőven. A tanítói oklevél mellett egyik másikkal érettségi bizonyítvány s egyéb jeles tulajdonságok feltüntetve. Aztán ajánlások magas potentá-tóktól.

A megválasztott azonban helyben működven, ok, mód és időt találván az érvényesülésre megválasztott Kitűnő bizonyítványai, nyelv ismeretei és zene tudása s már eddigi jeles működése erre predesztináltak.

Az egyik iskolaszéki: tag azonban gondolt egy nagyot és merészet s egy este beállított hozzám.

— Dicsértessék!

— Mindörökké.

Öreg német atyafi lévén emberem,

anyanyelvén folyt a diskurzus

— Mi jót hoz gaz'uram?

Emberem zavartalan keres valamit kivenhedt subaja alól s csak akkor szólal meg:

— Egy rejtvényt küldött a fiam tül a Dunáról, mert hogy az nagy on ravasz észjárásu egy ember.

— Mint az apja, zártam le beszédét, hogy a dologra térjünk.

— Hat volna szives a mester ur ezt a csudarejtvényt megfejteni, igen halás volnék.

— Miért ne, most azonban nem, mert holnap három temetésem is lesz s a bucsuztatóim most kerülnek napvilágra. A halottak nem várhatnak, azoknak sürgősebb dolguk van.

Ugy állapotunk hát meg, hogy vasárnapig, ha feljön az ésthajnali csillag, kész lesz.

Mikor elment az atyafi, elővettem

a rejtvényt. Ho nan, honnan nem egy felsőbb iskolai matematikai könyvből kiszedett rejtvénypélda volt, mit másod, vagy harmadfoku egyenlettel kellett megoldani. No hát a matematika soha sem tartozott lelkemnek sem ingó sem ingatlan javai közé.

Igaz ugyan, hogy matematikával napról napra foglalkozunk a gyakorlati életben, de egyenletekkel s logaritmussal már kevésbbé.

Mondom másnap az esetet a fiatal helyettes kollégának s az frissen szedett matematikai tudományával ki is számította.

Föl sem jött a határidő lejárata jelentő csillag s a gazduram örömmel s rejtelmes mosollyal vitte a hosszu x és y okkal tele spēkelt rébuszt s a végén beirt konkrét számot.

Vajjon mire kell ez a Vetternek?

MEGYEI HIREK

Milyen idő várható?

Nappal valamivel enyhébb idő, éjjel még mindig erős lehülés várható.

Baján tegnap, pénteken este a meteorológiai megfigyelő észlelése szerint 18 fok hideg volt. Az elmúlt éjjel a minimum 25 fok volt. Ma reggel a minimum 22 fok volt.

— Vasárnap és hétfőn lobogozzuk fel házainkat! A város vezetésével a keréssel fordult a polgársághoz, hogy a Washington ünnepek alkalmával vasárnap és hétfőn lobogozzák fel házait.

— Tompa képviselője az aktuális katolikus kérdésekről. Koródi Katona János bacs megyei képviselő a középkeresetű városi Credo-Egyesületben népes közgyűlés előtt szállt szóra a katolikus egyházat ért sérelmek védelmében. Iránytmutató lelkes beszédének hatása alatt a gyűlés tiltakozását fejezte ki azon üldözés ellen, melyet a spanyol kormány az ottani katolikusok ellen folytat valássalenes törvények s intézkedések, szerzetek kiűldözése, templomok gyújtogatása és fosztogatása stb. alakjában. Bátor, hitvalló szó a fórumon, minél többet belőle!

— Liceális előadás Kiscsávolyban. Vasárnap este fél 8 órai kezdettel licea is előadás lesz a kiscsávolyi kat. Körben a következő műsorral: 1. Szibinyáni Jank. Irta: Arany János. Szavalja: Bajai János. 2. A törekvő nagy magyar hősről, Hunyadi Jánosról előadást tart: Chobodiczky Alajos tanítóképzőinté-

zeti tanár. 3. Hunyadi. Irta: Czuczor Gergely. Szavalja: Zombola István. 4. A váradi kávéházban. Szavalja: Váradi Lajos.

— Szülői értekezlet. A kiscsávolyi ovodában holnap, vasárnap d. u. 3 órakor szülői értekezlet lesz. Az értekezlet keretében dr. Versényi Jenőné Csoór Andrea tb. tiszti főorvos ismeretterjesztő egészségügyi előadást tart. Ugyancsak közreműködik Kummer Margit kiscsávolyi ovónő.

— Washington ünnepek Bácsalmáson. A nagy amerikai szabadsághős országos ünneplése alkalmából vasárnap d. e. háromnegyed 10 órakor két szép ünnepélyt rendez Bácsalmás közönsége is. A róm. kath. elemi és polgári iskolák a zárda nagytermében, az áll. polg. iskola pedig az intézet tornatermében rendezi meg műsoros előadását.

Veszedelemes tolvajokat fogtak el Almáson

Akik rendszert üztek a lopásból

A bacsalmási csendőrsőrs hosszú és fáradságos nyomozással veszedelemes bűnszövetkezetet leplezett le. Már többször irányult lopási gyanu Alajos Pál 50 éves napszámos ellen, de az ügyes védekezés eddig mindig megmentette Alajosékat a börtöntől.

Most azután sikerült rájuk bizonyítani három súlyos lopást. Romácz István óalmási birtokán az ősszel tengerit tört Olajos Pál, 23 éves Katalin leánya és Kiskovács István 38 éves ugyancsak heréskerti lakos.

Tengeritörés közben a szemezgető baromfit agyoncsapták és este zsákokban hazavitték.

Máskor pedig a mátételkei ut melletti földéken szedték le a tengerit és zsákokban több métermázsza takarmányt vittek így haza. Most azután sikerült rájuk bizonyítani a sorozatos lopásokat és bár a tettesek körömszakadtáig tagadnak, a bizonyítékok sulya alatt biztosan elveszik megérdemelt büntetésüket.

Blokmalt meghódította a világot!

Milliók használják ezen kitűnő ízű cukorkát. A Blokmaltot már utánozzák, azért valódi Blokmaltot kérjen és csak eredeti zacskóban fogadja el!

30
fillér

Blokmalt köhögés és rekedtség ellen!

Baján kapható a Városi Drogeriában

— Ugyvédek megtámadása Bácsalmáson. Dr. Elmer Dezső bacsalmási ügyvéd, Székely Sándor kir. bírósági végrehajtóval eljárást vezetett Imgrund János gazda ellen. Amikor megjelentek a Széchenyi-utca 1. sz. házban, a letoglalt 50 q tengerijét és 20 q buzáját akarták megnézni, Imgrund azonban hangos tenyegetéssel és kiabálással támadt

az ügyvédre és kiutasította a házból. — Tegnap Berkovits E. Bertalan dr. ügyvéd ifj. Hoffmann János ellen vezetett végrehajtást, de a gazda megtámadta és ököllel arcába csapott. Hatóság elleni erőszak és súlyos testisértés címén indult meg az eljárás ellene.

— Vasárnap délután fél 4 órakor kezdődik a bacsalmási zárda nagytermében a Tomori cserkészek sikeres farsangi előadásának megismétlése. A hatalmas műsor 50 és 20 filléres belépődíjakkal kerül előadásra, hogy még a mai nehéz időkből is mindenki megnézhesse.

— Ökolívóverseny a Központban. A budapesti Törökvs S. E. — Bajai S. E. ökolívó mérkőzésén el fog dőlni, hogy városunk e fejlődő sportága milyen aránban viszonylik a fővárosi csapatokhoz. Ez az erőpróba, izgalmas és technikailag is kielégítő harcokat hoz az érdeklődő közönség elé. A verseny kezdetéig (vasárnap esti 8 óra) a jegyeket kedvezményes áron (1.20 P. — 80 fillér, — 30 fillér) elővételben árúsítják: özv. dr. Malcsinerné dohánytőzsdéjében és ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében.

Vasárnapi levél

A mindennapi kenyérről.

Nagy hó esett erre mifelénk is, Tekintetes Szerkesztő Úr. De jó is ez! Eleget szivódott az őszi vetés a hosszú, száraz fagy miatt. Éppen ideje volt annak, hogy takarót kapjon. Még aztán az is igen fontos, hogy téli nedvesség kerüljön a földbe, mert bizony a nyári esőzések legtöbbször elmaradnak a mi környékünkön. Így bizony érthető, hogy örülünk neki. A Füttyös Pali is azt mondta a komájának, hogy

— Sokáig vártott e magára, de aranyat ér most is.

— Aranyat biz. Igy válaszolt a koma.

— Pedig milyen apró, és mégis szapora.

— Szapora az.

— Hej komám! Ha a jó Isten úgy pengőkké változtatná ezt a sok havat, de lenne most dögünk.

— Lenne.

— Megraknánk a pincétől a

a padlásig mindent pengővel.

— Meg.

— Lenne jó mód. Mindjárt megvenném az Elegáns Pista földjét, mert annak sok az adóssága, eladó a föld.

— De nem vennéd meg!

— Nem-e?

— Már mért nem?

— Mert nem lenne eladó. Annak is annyi lenne a pénze, mint neked.

— Az igaz. Mit is kezdenék azzal a sok pénzzel? Ha mindenkinek sok volna, nem érne semmit.

Erre aztán a Pali másként tervezett.

— Az lenne jó, ha csak az én udvaromban változna pengővé ez a nagy hórákás. No meg a tiedben is komám.

— Hát jónak jó volna, de én azt szeretném inkább, hogy liszté változnék ez a sok hó. Ahhoz jobban is hasonlít. Akkor lenne kenyere mindenkinek bőven. Jutna a levesbe is tézta. Meg tézttát is ehetne minden

szegény. Többet érne ez a pénz-nél.

— Mert tudod, hogy a multkor Bajáról gyalogosan jöttem haza, utolérttem az uton négy-vagy öt szegény asszonyt. Éppen a nehéz sorsukat panaszták egymásnak. Az egyik arról beszélt, hogy van vagy hat kilócska lisztje, de abból nem mer kenyeret sütni, mert akkor a levesbe sem jut tézta.

— A másik meg azt mondta erre, hogy ő meg ugy enne egyszer „krumplistésztát” de nincs rávaló. Örül, ha krumplija akad.

— Hát tudod Pali, könnyes lett a szemem, amikor elhagytam őket. A valamikor oly boldog Magyar hazában, a buza-termő országban nincs egy téz-

tára való lisztje sem a szegénynek.

— Ezért szeretném, ha ez a sok hó mind-mind liszté változnék. Akkor minden magyar testvérem ehetne frissen sült, illatos, ropogós fehér kenyeret. Friss láugossal kínálná az urát az asszony, s a kicsinyek mind-egyike kiscipót kapna az édesanyjától. Milyen szép is lenne, milyen jó is lenne! Milyen öröm lenne osztogatni. Ez a Jóskáé, ez a Pistáé, ez a Jancsikáé. Ez meg a Katié, ez a legszébbik meg az aranyos Juliskáé. Hogy ragyogna a sok pufó: arcocská a pirosra sült cipócskákra!

Istenem! Add meg a mindennapi kenyereinket! Szem.

Azt a Különbséget

mely a mágneses és a dinamikus hangszóró között van, Ön egyszerű összehasonlításnál is felismeri. Az eddigi hangszórója átadása esetén egy Orion dinamikus hangszórót bármely szaküzletben 30—40 Pengő áremeléssel vásárolhat. Gyártja Orion Izzólámpagyár.

— **Liceális előadás az almási Vöröserdőn.** Csütörtökön d. u. igen nagy érdeklődés mellett folyt le a vöröserdői iskolában az első ismeretterjesztő előadás Wetzstein Ádám helyi lelkész rendezésében, a bácsalmási Tomori-cserkészcsapat 24 tagjának közreműködésével. Dr. Szommer József orvos az egészséges és beteg testről tartott nagy sikerrel értékes előadást a mintegy 300 főnyi közönség okulására. Szabó D. Béla cserkészparancsnok az emberi lakás fejlődését ismertette, majd ugyancsak vetített képekkel Jancsi és Juliska örökmesejét mutatta be nagy tetszés mellett. A négyzólamu énekszámok után Tokody István őrsvezető vidám számai kacagtatták meg a közönséget.

— **Ujabb fegyelmi Jánoshalmán** Kulincics Viktor főbíró konkrét panasza kapcsán Reinholz Lajos községi írnok ellen — állásától való egyidejű felfüggesztés mellett — a fegyelmi vizsgálatot megindította.

— **Megfagyott az uton.** Ambrus János 46 éves, nős, hat családos inségmunkás, aki a jánoshalmi parcellák VIII dűlőjében lakott, keregetni járt az u. n. bogári tanyákon. Ráestelvéen hazaindult, de az éhségtől és nélkülözésektől legyengült szervezete elerőtlenedett, elbukott künn a végtelen hómezőn s ott találták meg áttagyva tanyási járókelők. Ambrus a multhéten még szorgalmasan résztvett a községi inségmunkákban.

— **Jánoshalmi zárda ünnepe.** A Miasszonyunk nővérek vezetése alatt álló zárdái iskolák Szabó István plebánost meleg ünnepség keretében üdvözlük vasárnap délután. Ének, szavaltat és zongoraszámokon kívül üdvözlőt mondanak Csorba Juliska s a polg. iskola nővérdékei. Betejezésül Digi Etelek vezénvélésével kedves daljáték élénkíti a hangulatot.

— **Négyévi börtön az almási betörő büntetése.** Január közepén vakmerő letörést követtek el Bácsalmáson, a Heining féle hentesüzletben. A csendőrség tüzetes és lelkiismeretes nyomozással még aznap este Halason fogta el a vakmerő tolvajt. A bajai kir. törvényszéki ki rendeltség most ítélkezett Kiss György felett, akit betöréses lopásért 4 évi börtönbüntetésre ítéltek. A súlyos büntetés a visszaeső bűnösnek szól, aki 17 éves kora ellenére már többször volt a börtönök lakója. Az elrabolt 200 pengőt Heining hentesmester hiánytalanul visszakapta.

— **Ujjáalakul a bácsalmási Vörös Kereszt-Egylet.** A fokozottab munkajegyben tart fontos közgyűlést a bácsalmási Vöröskereszt Egylet március 1-én a községi tanács-teremben. Ezen a gyűlésen választják meg a fiókegylet választmányát, majd a jelentések után képviselőket küldenek ki a megyei választmányba. A választmányi gyűlés megválasztja a fiókegylet tisztikarát, majd a képviselők helyetteseit jelölik ki.

— **Adományok a jánoshalmi inségeseknek.** A nagy mértékben szaporodó inségeseknek ellátására a vármegye újabban 100 q gabonát utalt ki a községnek, hogy azt inségmunka ellátásában az arra szorultak közt az előírt módon eljuttassa. Felajánlott ugyan e célra Rosenberg Mátyás 15 q búzát, Zichy Gyula gr. kalocsai érsek eddigi adományát újabb száz kéve rözse kiutalásával

növelte, a kisszállási hercegi uradalom bérlői pedig 40 q akác dorong kiutalásával segítenek a munkaképtelen és munkanélküli inségeseken.

— **Washington Ünnepély Jánoshalmán.** A jánoshalmi Nemzeti Kaszinó 21-én délelőtt tartja meg saját helyiségében s az összes társadalmi egyletek bevonásával az amerikai nagy szabadsághősnek emlékünnepe. Ugyanez az egyesület f. hó 27-én

rendezi meg évente szokásos borkostolóját, melyen a díjmentes borok meghirdetése után halvacsorán vesznek részt a tagok.

Fagyások

fagyási bántalmak gyors eltüntetésére szolgál 3 liter meleg vízben feloldott jó evőkanálnyi Szent Rökus László, melyben a fagyott testrészt lefekvés előtt áztatjuk. Igen előnyös a fagyott lábat lábfürdő után könnyen megmaszírozni egy kis vazelin-al, azután jó meleg ruhával betakarjuk.

— **Agyonrugta a ló a gazda feleségét.** Czeglédi Antal mélykúti gazda az istállóban beteges fekvő lovat próbálta találni. Felesége a fekvő ló mögött állva lámpással világított a sötét istállóban. A ló hirtelen felugrott s ugrásközben mindkét hátsó lábával úgy fejberugta az asszonyt, hogy ez eszméletlenül esett össze és haldokolva szállították a kórházba.

— **1931-ben 9372 liter tejet adott védettjeinek a város tisztifőorvosi hivatala.** A város tisztifőorvosi hivatalát az elmúlt évben nagy mértékben igénybe vették a szegény betegek. A hivatalban 2.643 esetben történt szegénybeteg rendelés. Az anyák és csecsemők számára szükséges rendelések száma 2821 volt. A védőnői látogatások 7382-re emelkedtek. A szegények között 9372 liter tejet osztottak ki, ezenkívül 70 család kapott karácsonyi szeretetsomagot is. Egy-egy csomagban volt 5 kg. liszt, 1 kg. cukor, egy fél kg. zsír 1 és fél kg. dara.

DARMOL

• Biztos, enyhe, ártalmatlan •

— **Lövizsgálat Bácsalmáson.** A kötelező hatósági lövzsgálatokat március elején tartják meg Bácsalmáson. Az ó-almási gazdák március 3-án 7-10 óráig a Matetelke Ó-almás állomás előtt, a Dobokai-nagyjárásiak d. u. fél 3-5 óráig az iskola előtt, a községbeliek 4-én 7-10 óráig az állatvásártéren, a szőlőbeliek tel 3-6 óráig a Kokh-féle vendéglő előtt kötelesek lovaikat és csikóikat telvezetni. — Itt említjük meg, hogy Bácsalmás község állattenyésztési szabályrendeletét a belügyminisztérium jóváhagyta és így az közzemlére kitéttel érvénybe lépett.

(*) Számos női bajnál a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású **Ferenc József** vizet különösen szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Vásároljon az Uj Életben

MEGHIVÓ

a Bajavidéki Közgazdasági Bank Részvénytársaság

1932. március hó 5-én délután Baján, intézeti székházának tanács-teremben tartandó

XXVII. évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT

1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 1931. évről.
3. Az 1931. évi zárszámadások megállapítása és határozat hozatala a tiszta jövedelem felosztása és a felmentvény megadása iránt.
4. Igazgatósági tag választás.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

14. §. Szavazatképes részvényesnek csak azon részvényes tekintetik, akinek részvénye természetbeni tulajdona és a rendes közgyűlést legalább három nappal, a rendkívülit pedig egy nappal megelőzőleg a társaság pénztáránál meg le nem járt szelvényeivel együtt letétezték.

20-án, Szombaton
21-én, vasárnap

Uránia

A hangos filmgyártás
mesterműve

Monte Carlo
bombázása

Rendezte: Hans Schwarz,
Erich Pommer.
Ufa superprodukción o-o

Főszerepben:

Uránia Anna Sten
Hans Albers

a budapesti Törekvés SE—Bajai SE csapatai között vasárnap este 8 órakor a központban.

— Apró hírek Jánoshalmáról.

A földművelésügyi miniszter értesítette a községet, hogy az állam nehéz helyzetére való tekintettel a piactér kikövezésére megajánlott állami segílyt és kölcsönt egyelőre nem folyosítja. — Borota és Jánoshalma községek között pár éves ellentét van a felsőszentiváni ut kérdésében. Borota a tulajdonát képező utat elzárta s csak 450 P. évi bérlet ellenében nyitná ki. Jánoshalma a szolgalmi jogra hivatkozva a Jánoshalma tulajdonát képező dsidai határat közös használatára, a régi állapot fenn tartását kéri.

Laptulajdonos Új Élet nyomda r. t. Felelős kiadó és kiadóhivatal vezéré **DR. MAMUSICH JÓZSEF**

Apró hirdetések.

5 szolg 60 f., minden további szó 2 f

- 4 szobás lakás üvegezett folyosóval és minden mellékkelviséggel május 1-re kiadó. Petőfi u. 44 sz. alatt
- 2 szobás utcai lakás mellék helyi ségekkel május 1-re kiadó. Állatvársárter 11.
- Gróf Széchenyi-utca 2. sz. alatt két szobás utcai lakás mellék helyi ségekkel május 1-re kiadó.
- Motorkerékpár „Sun” 350 es angol gyártmányu generál javítással olson eladó Bohner mechanikai üzletében.

C O R S O

1932. február 21-én, vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9-kor

**RICHARD TALMADGE
A GUMIEMBER**

2 részes, 20 felvonásos filmje

I. rész

**A ZÖLD
SÁRKÁNY**

Egy lecsuszott milliomos fiu kalandjai 10 felvonásban

II. rész

**A BÁNYA
ÜRDÜGE**

A lecsuszott milliomos fiu kalandja 10 felvonásban

Mindkét filmet egy műsorban mutatjuk be

RICHARDT TALMADGE

a legügyesebb artista mutatványokat produkálja ebben a szenzációs sorozatban.

H I R A D Ó.

1931. vgh. 5899 szám.
Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a dr. Baumann János bpesti és dr. Fischer Zsigmond bajai ügyvéd által képviselt I—II. Stadler Mihály r. t. bej. cég végrehajtató javára végrehajtást szenvedő ellen 267 P 63 fill. tőke és járuléka erejéig a bpesti közp. kir. járásbírósg 1931 P 412661 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1931. évi november 5 én le-, ill. tve lefoglalt és a Pk. 15945 1931 sz. [fogalás] jkvb n 1—2 1000 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbíró-ág Vh. 5899 1931 sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján fent megnevezett és a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs végrehajtást szenvedők lakásán, üzletében Magyarországhoz tartozó Madarász usztán leendő megtartására 1932. évi március hó 2 napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt 50 q buza, 30 q arpa és egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzletés ellenében el fogom adni. Az árverés alá kerülő ingók a b. csérek ketharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Baja, 1932. február hó 8. án,
DRESCHER
kir. bír. végrehajtó, mint bíróság kik. idóit.

1441—1442—1443 szám. 1931. vég.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. törvényszéknek 1925. évi P 1059 számú végzése következtében dr. Weiszberger Andor budapesti lakos ügyvéd által képviselt k. k. Tóth Fedora lakosok javára 150—150—150 P tőke és több követelés járuléka erejéig a bajai kir. járásbírósg fenti sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1931. évi október 19 én lefoglalt 3990 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbírósg fenti sz. végzése folytán az árverés elrendeltétvén ügyvéd által képviselt végrehajtatók továbbá a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs végrehajtást szenvedő lakásán üzletében: Baján Árpád u. 7 szám alatt 1932. február 26. án d. e. 10 órakor és Kúltelek szőlők 323 szám alatt leendő megtartására 1932. évi február hó 26-ik napjának d. e. 11 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorok, berendezés és egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul isel fogom adni.

T. E. 74 § Az árverést megelőző 10-ik napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértőt kérhetnek az érték megállapítására.
Baja, 1932. évi január hó 25. én.
Szegő József
kir. jbir. végrehajtó.

Feltétlenül salétrommentes, csengőhangu

BONYHÁDI TÉGLA

Legnagyobb méret, legolcsóbb ár, kedvező fizetési feltételek. Barmely mennyiséget azonnal házhoz szállit

SCHVARCZ DEZSŐ, Baja

Budapesti ut — Eternit udvar
Telefon: 290.

Akácfa

KATANICS ANTAL

erdőtermelőnél.

Telep: Gázgyármellett. Iroda: Szt. Antal-u 24.
Telefon: 91.

2 éves száraz akác:

Vágott fa 100 kgr-ként	P 360
Akác has bfa ölenként	P 50 —
Akác gömbfa ölenként	P 46 —

Mult évi őszi vágásu akác:

Vágott fa 100 kgr-ként	P 320
Akác has bfa ölenként	P 45 —
Akác gömbfa ölenként	P 40 —

Házhoz szállítás:
öfa ölenként P 2 —
vágottfa 100 kgr-ként 20 fillér.
Araink készpénzfizetés mellett értendők.

Különálló modern családi ház kiadó.

Három tágas utcai, egy udvari szoba, világos hall, előszoba, tálaó, terrasz. Konyha, fürdő és W. C. házi vízvezetékekkel. A lakás szükség esetén márciusban is elfoglalható. Értesítés Dalmady Gy. u. 13 sz. alatt és dr. Dely ügyvédnél.

Szőlő

a zsidó temető közelében, emeletes épülettel, szomszédosan fekvő egy és fél hold kerti föld a Korsós utcánál és

egy négyszobás

családi sarok lakóház a belvárosban eladó. Értesítés dr. Dely István ügyvédnél.

Ejeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva
febr. 15 től febr. 22 ig
Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

A városi szekházban egy biztos megélhetést nyújtó

élelmiszer-üzlet

italméréssel együtt jutányos áron átadó. Maganos nő által is vezethető. Eövebb fevilágosítással szolgál Welchner Lőrinc rőtöskereskedő.

HIRDESSEN

a BAJAI UJSÁG-ban.

Meghívó.

BAJAI TAKARÉKPÉNZTÁR

nyolcvannegyedik évi

rendes közgyűlését

1932. évi március 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségében, amelyre a t. részvényesek meghívottnak.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése. 2. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1931. évről. 3. Mérleg megállapítása és határozathozatal a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránt. 4. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. 5. Az önálló vállalati nyugdíjpénztár alapszabályainak 14., 23., 31., 47., 50. és 51. §-ának és az intézeti alapszabályok 47. §-ának módosítása

AZ IGAZGATÓSÁG.

FIGYELMEZTETÉS! Az alapszabályok értelmében a közgyűlésen csak oly személyesen megjelenő részvényes gyakorolhat jogokat, aki a közgyűlést megelőzően 30 nappal a részvénykönyvben nevére írt részvényt érvényes szelvényeivel együtt folyó évi március 5-ig pénztárunknál, vagy folyó évi március 2-ig bácsalmási, katymári, kiskőrösi, kunbajai fiókpénztárainknál, vagy Budapesten a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél letette.

Tartozik

Mérlegszámla 1931. december 31-én

Követel

Vagyon	Pengő f.		Teher	Pengő f.	
Pénzkészlet — — — — —	213.390	32	Alaptőke — — — — —		500.000 —
Giró- és bankári követelések —	484.507	64	Tőketartalék — — — — —	70.785	89
Értékpapírok — — — — —			Tartalékalap — — — — —	420.000	—
Váltók :			Értécsökkenési alap — — — — —	36.000	—
(Ebből jelzáloggal biztosítva			Értékpapírok árfolyam tartaléka	10.215	87
P 7,416 852/78) — — — — —			Nyugdíjtartalék — — — — —		100.000 —
Törlesztési jelzálog kölcsönök —	4,737.175	45	Betétek könyveskére — — — — —	5,962.891	01
Kamatkozó jelzálog kölcsönök —	86.752	29	„ folyószámlán — — — — —	462.538	46
Adósok — — — — —			Visszleszámított váltók — — — — —		4,693.483
Ingatlanok :			Engedélyezett törl. jelz. köl. —		3,993.006
Főtéri szék- és bérház — — —	260.000	—	Hitelezők — — — — —		539.987
Árpád utcai bérház — — — — —	34.000	—	Átmeneti tételek és előre befolyt		768.718
Bácsalmási, kiskőrösi és katy-			kamatok — — — — —		731
mári fiók székházak — — — — —	64.400	—	Fel nem vett osztalék — — — — —		162.192
Vegyes ingatlanok — — — — —	6.699	31	Szavatossági hitelezők — — — — —	222.058	97
Berendezés — — — — —			1931. évi nyereség — — — — —		
Szavatossági adósok — — — — —	222.058	97			
		17,720.551	14		17,720.551
					14

Tartozik

Eredmény-kimutatás 1931. december 31-én.

Követel

Veszteség	Pengő f.		Nyereség	Pengő f.	
Teherkamatok — — — — —			Nyereségáthozat 1931. évről —		4 937 08
Kezelési költségek és javadalma-		1,222.509	04	Kamatok üzletágak után — —	1,654.522
zások — — — — —		182.176	71	Bankári nyereségek és jutalékok	51.469
Adók és illetékek — — — — —		131.118	74	Értékpapírok szelvényjövödelme	10 802 92
Épületek tatarozása s egyéb —		708	61	Ingatlanok jövödelme — — —	41.157
Értécsökkenési tartalék dotálása		7.220	—	Leírt követelésekből befolyt —	1.721
Nyugdíjtartalék dotálása — — —		10.000	—		60
Vállalati nyugdíjpénztárhoz hozzá-					
járulás — — — — —		20.128	12		
Leírások felszerelésekből, követe-					
lésekből és értékpapirokból —		28.457	50		
1931 évi nyereség — — — — —		162.192	54		
		1,764 611	26		1,764.611
					26

Rimler József s. k.
főpénztárnok

Baja, 1931. évi december 31-én.

Beyer Ernő s. k.
igazgató-főkönyvelő

AZ IGAZGATÓSÁG :

Pető Szutrély Lipót s. k. Besseney Miklós s. k. Dely Géza s. k. Dulcz Antal s. k. dr. Fehérváry Dezső s. k.
igazgatósági elnök vezérigazgató

Grüner Tivadar s. k. Leibach Oszkár s. k. Lerner Antal s. k. Müller József s. k. Puhl Pál s. k. Wunderlich József s. k.
FELÜGYELŐBIZOTTSÁG :

Bernhart Ernő s. k. Köbling Ernő s. k. Leibach László s. k. dr. März Jakab s. k. ifj. Rieger Gyula s. k.

Nyomatott az „ÚJ ÉLET” r.-t. könyvnyomdájában Bajan.